

کنترل گستردگی معادله برگر غیرخطی

بهروز رحمانی^{۱*}، امین موسعی^۱، احمد منصوریان طبائی^۲

۱- استادیار، مهندسی مکانیک، دانشگاه یاسوج، یاسوج

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد، مهندسی مکانیک، دانشگاه یاسوج، یاسوج

* یاسوج، صندوق پستی ۷۵۹۱۴-۳۵۳، b Rahmani@yu.ac.ir

چکیده

در این مقاله، روشی برای کنترل گستردگی معادله برگر غیرخطی پیشنهاد شده است. در این روش، ابتدا معادله مشتق جزئی غیرخطی حاکم بر سیستم با استفاده از روش خطی‌سازی تاکاگی - ساجینو به دو معادله مشتق جزئی خطی تبدیل می‌شود؛ به گونه‌ای که ترکیب فازی آن‌ها به صورت دقیق معادله غیرخطی اصلی را بازیابی می‌کند. این فرآیند بهمنظور پیش‌گیری از پذیده اختلال فرکانسی یا آلیاسینگ صورت می‌پذیرد. سپس هر کدام از این معادلات با به کار بردن تبدیل فوریه سریع به مجموعه‌ای از معادلات مشتق معمولی تبدیل می‌شود؛ بنابراین می‌توان گفت که ترکیب دو روش تاکاگی - ساجینو و تبدیل فوریه سریع، به دو معادله مشتق معمولی برای هر نقطه شبکه‌ای منجر می‌شود. در این راستا، برای پایدارسازی دینامیک مرکدام از این نقاط، از روش جبران سازی توزیع یافته موافق استفاده می‌شود. پایداری روش کنترل پیشنهادی با استفاده از قضیه دوم لیپاونوف برای سیستم‌های فازی اثبات شده و بر آن اساس پهنه‌های کنترلی پایدارساز طراحی شده است. شبیه‌سازی‌های عددی کارایی روش پیشنهادی نسبت به پژوهش‌های همانند را نشان می‌دهد، که از آن جمله می‌توان به مشخصه‌های بهتر پاسخ گذرا، خطای حالت ماندگار کوچک و مقاوم بودن نسبی آن در مقابل نویزهای اندازه‌گیری اشاره کرد.

اطلاعات مقاله

مقاله پژوهشی کامل

دریافت: ۲۵ مهر ۱۳۹۳

پذیرش: ۱۳ دی ۱۳۹۳

ارائه در سایت: ۱۱ اسفند ۱۳۹۳

کلید واژگان:

معادله برگر غیرخطی

روش فازی تاکاگی - ساجینو

تبدیل فوریه سریع

جبران سازی موافق توزیع یافته

Distributed control of nonlinear Burger's equation

Behrooz Rahmani*, Amin Moosaie, Ahmad Mansourian Tabaei

Department of Mechanical Engineering, Yasouj University, Yasouj, Iran

*P.O.B. 75914-353, Yasouj, Iran, b_rahmani@yu.ac.ir

ARTICLE INFORMATION

Original Research Paper
Received 17 October 2014
Accepted 03 January 2015
Available Online 02 March 2015

Keywords:
Nonlinear Burger's equation
Takagi-Sugeno fuzzy method
fast Fourier transform
parallel distributed compensation

ABSTRACT

In this paper, a method for distributed control of nonlinear Burger's equation is proposed. In this method, first the nonlinear partial differential equation governing the system is transformed into two linear partial differential equations using the Takagi-Sugeno linearization; such that their fuzzy composition exactly recovers the original nonlinear equation. This is done to alleviate the aliasing phenomenon occurring in nonlinear equations. Then, each of the two linear equations is converted to a set of ordinary differential equations using the fast Fourier transform (FFT). Thus, the combination of Takagi-Sugeno method and FFT technique leads to two ordinary differential equations for each grid point. For the stabilization of the dynamics of each grid point, the use is made of the parallel distributed compensation method. The stability of the proposed control method is proved using the second Lyapunov theorem for fuzzy systems. In order to solve the nonlinear Burger equation, a combination of FFT and finite difference methodologies is implemented. Simulation studies show the performance of the proposed method, for example the smaller settling time and overshoot and also its relatively robustness with respect to the measurement noises.

هر چند تا به حال از روش‌های کاهش مرتبه برای بهبود پایداری این معادلات بهره برده شده، ولی این تحقیقات هنوز در دوران طفولیت به سر برده و به تکامل لازم برای پیداهسازی در عمل نزدیک نشده است. براین‌اساس، توجه بسیاری از محققان بر یک مدل ساده شده فضایی یک‌بعدی که دارای عبارت پیچیده‌کننده غیرخطی جابه‌جا^۱ موجود در معادلات ناویر-استوکس، متوجه شده است [۳,۴]. این معادله که برگر^۲ نام‌گذاری شده است، علاوه بر خاصیت گفته شده، توانایی مدل‌سازی رفتار جریان‌های موفق صوت پیرامون ابرفویل‌ها، موج‌های شوک^۳ و همچنین جریان‌های ترافیکی را دارد [۵]. در این مقاله، روشی برای کنترل گستردگی معادله برگر

2- Nonlinear convective term
3- Burgers' equation
4- Shock waves

Please cite this article using:

B. Rahmani, A. Moosaie, A. Mansourian Tabaei, Distributed control of nonlinear Burger's equation, *Modares Mechanical Engineering*, Vol. 15, No. 4, pp. 214-220, 2015
(In Persian)

- ۱- مقدمه در دو دهه اخیر، پژوهش‌گران توجه زیادی به مدل‌سازی و کنترل دینامیک سیالات، یا به عبارت دیگر کنترل جریان سیال کرده‌اند. برای نمونه می‌توان به کنترل حلقه بسته آشنازی به منظور کاهش نیروی درگ، پایدارسازی سیستم‌های در معرض سقوط سیال، کنترل میزان تولید آلایینده‌ها در فرآیند احتراق، کنترل صوت تولید شده توسط جریان (ایرواؤستیک)، اندرکنش بین جریان و سازه و همچنین کنترل فرآیندهای شکل‌دهی توسط سیال اشاره کرد، اما معادلات دیفرانسیلی مشتق جزئی^۱ غیرخطی حاکم بر دینامیک سیال (معادلات ناویر- استوکس)، بسیار پیچیده هستند و به کار بردن یک الگوریتم کنترلی مناسب برای آن‌ها بسیار چالش برانگیز است [۱,۲].

1- Partial differential equation: PDE

برای ارجاع به این مقاله از عبارت ذیل استفاده نمایید:

B. Rahmani, A. Moosaie, A. Mansourian Tabaei, Distributed control of nonlinear Burger's equation, *Modares Mechanical Engineering*, Vol. 15, No. 4, pp. 214-220, 2015
(In Persian)

آن جمله می‌توان به مشخصه‌های بهتر پاسخ گذرا، خطای حالت ماندگار کوچک، مقاوم بودن نسبی آن در مقابل نویزهای اندازه‌گیری و همچنین عدم قطعیت‌های پارامتری اشاره کرد. نوآوری این مقاله نسبت به کارهای پیشین را می‌توان به صورت زیر بیان کرد: (الف) تکیب دو روش تاکاگی- ساجینو و تبدیل فوریه سریع برای کنترل گستردۀ معادله برگر غیرخطی؛ (ب) ارائه روشی ساده برای اثبات پایداری و در نتیجه طراحی کنترل کننده پایدارساز معادلات دیفرانسیل جزئی.

در ادامه، نخست در بخش 2 به بیان مدل ریاضی سیستم مورد بحث پرداخته و سپس در بخش 3 مقدمات لازم برای بیان روش پیشنهادی ارائه خواهد شد. در بخش 4 و 5 روش کنترلی پیشنهادی تشریح و روشی برای بررسی پایداری آن پیشنهاد می‌شود. روش مورد استفاده برای حل عددی معادله مشتق جزئی غیرخطی برگر در بخش 6 تشریح می‌شود. با انجام چند شبیه‌سازی در بخش 7، کارایی روش پیشنهادی نشان داده می‌شود.

2- نمادهای به کاررفته

در ادامه‌ی این نوشتار، R^n و $R^{m \times n}$ به ترتیب بیان گر فضای اقلیدسی n بعدی و مجموعه تمامی ماتریس‌های حقیقی $m \times n$ است. همچنین، نماد $p > 0$ ($p \geq 0$) نشان‌دهنده (نیمه) مثبت معین و متقارن بودن ماتریس P است و برای ماتریس P ، P^T بیان گر ترانهاده آن است. ۱ و ۰ به ترتیب نشان‌دهنده ماتریس‌های همانی و صفر با اندازه مناسب است.

3- بیان مسئله

در پژوهش پیش‌رو، کنترل معادله برگر لزج غیرخطی، که به صورت رابطه (1) است، در نظر گرفته می‌شود:

$$\frac{\partial u(x,t)}{\partial t} + u(x,t) \frac{\partial u(x,t)}{\partial x} = v \frac{\partial^2 u(x,t)}{\partial x^2} + F(x,t) \quad (1)$$

که در آنتابع $(x,t)u$ سرعت در یک نقطه فضای x و در زمان t ، $F(x,t)$ نیروی بدنی و خارجی فعل بر سیال و پارامتر v لزجت $v\partial^2 u/\partial x^2$ و $u\partial u/\partial x$ و $\partial u/\partial t$ به ترتیب بیان گر شتاب محلی، شتاب جایه‌جایی و عبارت نفوذ است. این معادله توصیف‌کننده ساده‌ترین مدل معادلات غیرخطی جایه‌جایی نفوذ⁴ است که بسیاری از ویژگی‌های معادلات ناویر- استوکس را در حین سادگی حفظ می‌کند؛ بنابراین معادله برگر مدل مناسبی برای مطالعه خواص ریاضی معادلات ناویر- استوکس و از جمله کنترل آن‌هاست.

4- مقدمات لازم برای ارائه روش پیشنهادی

4-1- رویافت مدل‌سازی فازی تاکاگی- ساجینو [14-12]

مدلهای فازی تاکاگی- ساجینو توانایی تشریح بسیار دقیق رفتار هر مدل غیرخطی که درون یک مجموعه محدب قرار گیرد، را دارند (شرط غیرخطی نایه‌ای). در این راستا، هر بخش غیرخطی سیستم تحت کنترل، به صورت مجموع وزن داده شده دو بخش خطی که بر تابع غیرخطی محیط هستند، نوشته می‌شود. براین‌اساس، معادلات سیستم غیرخطی به تعدادی زیرسیستم خطی با درجه عضویت مشخص تفکیک می‌شود؛ به‌گونه‌ای که تلفیق فازی این زیرسیستم‌ها به بازیابی دقیق مدل غیرخطی سیستم منجر می‌شود؛ بنابراین برتری استفاده از این مدل را می‌توان این‌گونه بیان کرد که استفاده از منطق فازی، امکان به کار بردن قضیه‌های کنترلی بسط داده شده برای

غیرخطی پیشنهاد شده است. هدف نهایی این تحقیق کنترل گستردۀ و مرزی جربان آشفته سیال برای اهدافی مانند کاهش درگ و بهبود اختلاط است. از آن‌جا که جربان آشفته یک دینامیک سه‌بعدی، بهشت غیرخطی و آشوبناک با تعداد درجات آزادی بسیار بالاست، کنترل آن موضوعی بسیار پیچیده است. به همین دلیل ابتدا از یک مدل نسبتاً ساده یک‌بعدی که ویژگی‌های اساسی معادلات ناویر- استوکس را از خود بروز می‌دهد یعنی معادله برگر آغاز کرده و پس از توسعه روش‌های کنترلی مورد نیاز، به مرور بر پیچیدگی‌های مسئله افزوده می‌شود تا به معادلات کامل ناویر- استوکس سه‌بعدی رسید. در ادامه، به طور مختصر به بررسی کارهای پیشین در زمینه کنترل معادله برگر پرداخته می‌شود.

اسماوی، از تجزیه متعامد مناسب یا پی-آیدی¹ برای محاسبه مدهای بهینه استفاده کرد و سپس با به کارگیری آن در کنار روش گالرکین، به مجموعه کاهش یافته‌ای از معادله‌های دیفرانسیلی معمولی غیرخطی دست یافت؛ همچنین، از خطی‌سازی بازخورد برای پایداری آن‌ها استفاده شد [4]. کانیش و وولکوین از روش پی-آیدی برای ایجاد مدل کاهش مرتبه یافته معادله برگر استفاده کرده و سپس از روش بازخورد حالت کنترل برای پایدارسازی بهره برند [6]. در این راستا، کانیش و ژای با استفاده از روش ژاکوبی- بلمن، کنترل کننده‌ای بهینه طراحی کردن [7]. هاینز و وولکوین [8] با گسسته‌سازی معادلات دیفرانسیل حاکم و استفاده از روش کنترلی بازخورد حالت بهینه دیجیتال، به پایدارسازی سیستم پرداختند. کینگ و همکارشان از تنظیم کننده خطی مرتبه دو برای طراحی کنترل کننده سیستم رتبه کاسته استفاده کردند [9]. پارک و همکارش با به کارگیری روش‌های پی-آیدی، گالرکین و گرادیان مزدوج به پایدارسازی سیستم پرداختند [3]. وولکوین استفاده از کنترل بهینه گستردۀ که با استفاده از روش بهینه‌سازی لاگرانژین اس کیو پی² طراحی می‌شود را پیشنهاد کرد [10]. بیکر و همکاران از روش بازخورد حالت مبتنی بر رویتگر بهره برند [2]. گونر و همکاران از کنترل پیش‌بینی که به وسیله روش خطی مرتبه دوم گوسی³ طراحی شد، استفاده کرددند [11].

در این مقاله، روشی برای کنترل گستردۀ میدان سرعت در معادله برگر پیشنهاد شده است. در این روش، ابتدا معادله مشتق جزئی غیرخطی حاکم بر سیستم با استفاده از روش خطی‌سازی تاکاگی- ساجینو به دو معادله مشتق جزئی خطی تبدیل شده، در حالی که ترکیب فازی آن‌ها به صورت دقیق معادله اصلی را بازیابی می‌کند. این فرآیند بهمنظور پیشگیری از پدیده اندرکنش مدهای فوریه صورت پذیرفته است. زیرا وقتی آنالیز فوریه برای سیستم‌های غیرخطی به کار رود، به دلیل اندرکنش مدها، در معادله مشتق معمولی مربوط به ضریب هر مود، ضرایب مدهای دیگر هم ظاهر می‌شوند. در نتیجه آنالیز فوریه ابزار مفیدی برای تحلیل سیستم‌های غیرخطی نیست. روش خطی‌سازی فازی تاکاگی- ساجینو با خطی‌کردن گردن معادلات از این مشکل جلوگیری می‌کند. سپس هر کدام از معادلات خطی شده با به کار بردن تبدیل فوریه سریع به مجموعه‌ای از معادلات مشتق معمولی تبدیل می‌شود؛ بنابراین می‌توان گفت که ترکیب دو روش تاکاگی- ساجینو و تبدیل فوریه سریع، به دو معادله مشتق معمولی برای هر نقطه شبکه‌ای منجر می‌شود. سپس برای پایدارسازی دینامیک هر کدام از این نقاط، از روش جبران‌سازی توزیع یافته موادی که ترکیب دو روش کنترلی پیشنهادی با استفاده از قضیه دوم لیاپانوف برای سیستم‌های فازی شده و بر آن اساس بهره‌های کنترلی پایدارساز طراحی شده است. شبیه‌سازی‌های عددی کارایی روش پیشنهادی نسبت به پژوهش‌های همانند را نشان می‌دهد، که از

1- Proper orthogonal decomposition: POD

2- Lagrangian-SQP

3- Linear quadratic Gaussian

متناظر با هر زیرسیستم، برای طراحی کنترل کننده بازخورد حالت برآیند (کلی) سیستم غیرخطی استفاده می‌شود. ساختار کلی این کنترل کننده را می‌توان این گونه نوشت:

قانون i^{th} : اگر $z_1(t)$ برابر با M_{11} ، $z_2(t)$ برابر با M_{12} ، ... و $z_p(t)$ برابر با M_{ip} باشد، آن‌گاه کنترل کننده به صورت رابطه (9) خواهد بود.

$$u = -\frac{\sum_{i=1}^r w_i(z) K_i x(t)}{\sum_{i=1}^r w_i} = -\sum_{i=1}^r h_i K_i x(t) \quad (9)$$

توجه به این نکته ضروری است که مدل فازی تاکاگی - ساجینو و کنترل کننده موازی توزیع یافته موازی دارای شمار مساوی قوانین فازی هستند و همچنین از توابع عضویت یکسان استفاده می‌کنند.

2-4- تبدیل فوریه سریع

با توجه به پیچیدگی و غیرخطی بودن معادله (1) و غیرممکن بودن محاسبه پاسخ تحلیلی آن در حالت کلی، استفاده از روش‌های تقریبی عددی منطقی به نظر مرسد، که یکی از آن‌ها روش تبدیل فوریه سریع یا اف اف تی² است. همان‌گونه که در ادامه تشریح می‌شود، دلیل این گزینش، دقت، سرعت، سادگی و هزینه محاسباتی به نسبت پایین این روش نسبت به روش‌های مشابه است. با استفاده از روش اف اف تی می‌توان معادلات دیفرانسیلی مشتق جزئی با شرط مرزی پریوودیک را به شمار محدودی معادله دیفرانسیلی عمومی تبدیل کرد [15]. اف اف تی که یکی از روش‌های طیفی است، از دقت بسیار بالایی برخوردار است و همچنین حجم محاسبات لازم را به صورت چشم‌گیری کاهش می‌دهد. اگر N تعداد نقاط گرهی یا تعداد مودهای فوریه باشد، این روش نسبت به روش تبدیل گستته مستقیم فوریه حجم محاسبات را از $4N^2$ به $N \log_2 N$ کاهش می‌دهد که این مسئله خود سبب سرعت خشیدن به محاسبه پاسخ در کدهای محاسباتی می‌شود.

فرم کلی تبدیل فوریه سریع تابع $f(x, t)$ در جهت پریوودیک x به صورت رابطه (10) است.

$$f(x, t) = \sum_{k=1}^N \hat{f}_k(t) e^{ikx} \quad (10)$$

که در آن k عدد موج، $-1 = i^0$ و $\hat{f}_k(t)$ نیز ضرایب فوریه برای اعداد موج مختلف بوده که فقط تابع زمان است. به این ترتیب، به کمک این تبدیل تابعیت پاسخ از مختصات فضایی به صورت توابع هارمونیک e^{ikx} در نظر گرفته می‌شود و تنها تابعیت زمانی ضرایب توابع هارمونیک $\hat{f}_k(t)$ مجهول است. یعنی معادلات را به فضای زمانی برد و تبدیل به معادلات مشتق عمومی کرده که در این تحقیق مطلوب است.

مشابه با هر روش عددی دیگر، استفاده از تکنیک اف اف تی با مشکلاتی همراه است که یکی از آن‌ها پیدایش خطای آلایسینگ³ است؛ این خطای در مواقعی که عبارت غیرخطی در معادله وجود دارد، به دلیل اندرکنش مودهای فوریه با اعداد موج مختلف که ناشی از عمل ضرب در عبارت غیرخطی است به وجود می‌آید. برای نمونه، چنان‌چه عبارت غیرخطی معادله برگر بر یک مود فوریه با عدد موج k یعنی e^{ikx} عمل کند، می‌توان نوشت $u \partial u / \partial x = e^{ikx} i k e^{ikx} = i k e^{2ikx}$. یعنی از عدد موج k عدد موج $2k$ ساخته می‌شود. فرض کنید که تعداد کل نقاط گرهی 128 و K نیز برابر با 100 باشد. در این صورت از عبارت غیرخطی

سیستم‌های خطی را در سیستم‌های غیرخطی فراهم می‌سازد.

فرض کنید که مدل دینامیکی یک دستگاه چند- ورودی و چند- خروجی، غیرخطی و نامتغیر با زمان به صورت رابطه (2) است:

$$\begin{cases} \dot{x}(t) = f(x, u) \\ y(t) = x(t) \end{cases} \quad (2)$$

که در آن $x(t) \in R^n$ و $u(t) \in R^m$ به ترتیب بیان گر بردار حالت و ورودی است. اگر عبارت‌های غیرخطی موجود در معادله (2)، یعنی درایه‌های بردار $f(x, u)$ شرط غیرخطی ناحیه‌ای را ارضاء کند، قانون فازی متاظر با زیرسیستم i^{th} را برای $i = 1, 2, \dots, r$ می‌توان این گونه نوشت:

قانون i^{th} : اگر $z_1(t)$ برابر با M_{11} ، $z_2(t)$ برابر با M_{12} ، ... و $z_p(t)$ برابر با M_{ip} باشد، آن‌گاه در رابطه (3) خواهیم داشت:

$$\begin{cases} \dot{x}(t) = A_i x(t) + B_i u(t) \\ y(t) = x(t) \end{cases} \quad (3)$$

که در آن M_{ij} به ازای $j = 1, 2, \dots, p$ مشخص کننده مجموعه‌های فازی، p تعداد متغیرهای تصمیم (با عبارت‌های غیرخطی در نظر گرفته شده)، $r = 2^p$ تعداد قانون‌های مدل (با تعداد زیرسیستم‌های فازی) و $A_i \in R^{n \times n}$ معرف متغیرهای $z_1(t), z_2(t), \dots, z_p(t)$ است. همچنین $B_i \in R^{n \times m}$ قابل محاسبه است. از این پس، $[z_1(t) \ z_2(t) \ \dots \ z_p(t)]$ در ادامه معرف بردار متغیرهای تصمیم است که برای سادگی نوشته، در ادامه نماد زمان آن حذف می‌شود. همچنین $(M_{ij}) (Z_j)$ بیانگر درجه عضویت Z_j در مجموعه فازی M_{ij} است و هر سیستم خطی که با $A_i x(t) + B_i u(t)$ نشان داده می‌شود یک زیرسیستم نامیده می‌شود.

برای اساس و با تلفیق فازی زیرسیستم‌های خطی، خروجی نهایی سیستم فازی به صورت روابط (4) و (5) بیان می‌شود.

$$\dot{x}(t) = \frac{\sum_{i=1}^r w_i(z) \{A_i x(t) + B_i u(t)\}}{\sum_{i=1}^r w_i(z)} = \sum_{i=1}^r h_i(z) (A_i x(t) + B_i u(t)) \quad (4)$$

$$y(t) = C_i x(t) \quad (5)$$

که در آن روابط (6) و (7) را به صورت زیر داریم.

$$h_i(z(t)) = \frac{w_i(z(t))}{\sum_{i=1}^r w_i(z(t))} \quad (6)$$

$$w_i(z(t)) = \prod_{j=1}^r M_{ij} (Z_j(t)) \quad (7)$$

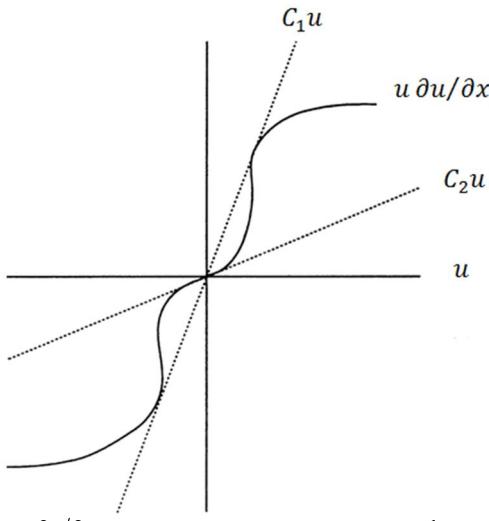
همچنین برای هر زمان t و $i = 1, 2, \dots, r$ می‌توان رابطه (8) را اثبات کرد.

$$\begin{cases} \sum_{i=1}^r h_i(z) = 1 \\ h_i(z) \geq 0 \\ \sum_{i=1}^r \omega_i(z) > 0 \\ \omega_i(z) \geq 0 \end{cases} \quad (8)$$

اگر کنون با استفاده از مدل فازی تاکاگی - ساجینو می‌توان با ترکیبی از ضرایب بهره، یک کنترل کننده دینامیکی پایدارساز سیستم غیرخطی ساخت. چنین روش طراحی سیستم کنترلی، جبران‌سازی توزیع یافته موازی¹ نام‌گذاری شده که در آن از تلفیق بهره‌های بازخورد حالت پایدارساز $K_i, i = 1, 2, \dots, r$ دارد.

2- Fast Fourier transform: FFT

3- Aliasing error

شکل ۱ نمایش شرط غیرخطی ناحیه‌ای برای عبارت $u \partial u / \partial x$

با جای‌گذاری رابطه (14) در (13) می‌توان رابطه (18) را نوشت.

$$\frac{\partial u(x,t)}{\partial t} = -u(x,t) \sum_{j=1}^2 C_j M_j + v \frac{\partial^2 u(x,t)}{\partial x^2} + F(x,t) \quad (18)$$

با توجه به این که فقط عبارت نخست سمت راست معادله (18) به اندیس ز واپس‌تۀ است، آن را می‌توان به صورت رابطه (19) بازنویسی کرد:

$$\sum_{j=1}^2 M_j \left[\frac{\partial u(x,t)}{\partial t} \right] = -C_j u(x,t) + v \frac{\partial^2 u(x,t)}{\partial x^2} + F(x,t) \quad (19)$$

معادله (19) که معرف تلفیق فازی دو معادله مشتق جزئی خطی است، به صورت دقیق معادله مشتقی جزئی غیرخطی رابطه (11) را بازیابی می‌کند. در حقیقت، معادله برگر به صورت دو زیرسیستم فازی رابطه (20) و (21) قابل بیان است.

قانون نخست: اگر z_1 بزرگ باشد، آن گاه رابطه (20) را به صورت زیر داریم.

$$\frac{\partial u(x,t)}{\partial t} = -C_1 u(x,t) + v \frac{\partial^2 u(x,t)}{\partial x^2} + F(x,t) \quad (20)$$

قانون دوم: اگر z_1 کوچک باشد، آن گاه رابطه (21) را به صورت زیر داریم.

$$\frac{\partial u(x,t)}{\partial t} = -C_2 u(x,t) + v \frac{\partial^2 u(x,t)}{\partial x^2} + F(x,t) \quad (21)$$

اکنون با استفاده از تبدیل اف تی، سیستم پیوسته رابطه (19) به یک سیستم رتبه کاسته با شمار محدودی از معادلات دیفرانسیل معمولی با دقت مناسبی تقریب زده می‌شود. در این راستا، با درنظر گرفتن روابط

$$F(x,t) = \sum_{k=1}^N e^{ikx} \hat{f}_k(t) \quad \text{و} \quad u(x,t) = \sum_{k=1}^N e^{ikx} \hat{u}_k(t) \quad (22)$$

نوشت.

$$\sum_{j=1}^2 M_j \left[\sum_{k=1}^N e^{ikx} \dot{\hat{u}}_k(t) \right] = -v \sum_{k=1}^N k^2 e^{ikx} \hat{u}_k(t) - C_j \sum_{k=1}^N e^{ikx} \dot{\hat{u}}_k(t) + \sum_{k=1}^N e^{ikx} \hat{f}_k(t) \quad (22)$$

که به صورت رابطه (23) قابل ساده‌سازی است.

$$\sum_{k=1}^N e^{ikx} [\dot{\hat{u}}_k(t)] = \sum_{j=1}^2 M_j ((-v k^2 - C_j) \hat{u}_k(t) + \hat{f}_k(t)) \quad (23)$$

پس برای هر نقطه شبکه‌ای $k = 1, 2, \dots, N$ ، تلفیق فازی دو زیرسیستم خطی (24)، معرف دینامیک آن به صورت رابطه (24) است.

$$\dot{\hat{u}}_k(t) = \sum_{j=1}^2 M_j (A_{kj} \hat{u}_k(t) + B_{kj} \hat{f}_k(t)) \quad (24)$$

معادله برگر، عدد موج $2k$ برابر با 200 ساخته می‌شود که نمی‌توان آن را بر شبکه نشان داد زیرا از 128 بزرگ‌تر است. بدین ترتیب خطای در محاسبه عبارت غیرخطی معادله برگر ایجاد می‌شود که آن را خطای آلیاسینگ می‌نامند.

همچنین استفاده از روش اف اف تی دارای محدودیت‌هایی مانند پریودیک بودن شرایط مرزی و یکنواخت بودن شبکه^۱ محاسباتی است. البته روش کنترل پیشنهادی در این مقاله محدود به استفاده از روش طیفی اف اف تی نبوده و برای دیگر روش‌های گستره‌سازی عددی مانند روش تفاضل محدود نیز قابل توسعه است که در کارهای آینده به آن پرداخته خواهد شد.

۵- روش کنترلی پیشنهادی

همان‌گونه که در بخش ۲ بیان شد، معادله برگر از نوع مشتق جزئی است؛ بنابراین برای طراحی کنترل کننده کمینه مرتبه مناسب، ابتدا باید معادلات دیفرانسیل زمانی معمولی سیستم رتبه کاسته را به دست آورد. برای دست‌یابی به این هدف، با توجه به این که شرایط مرزی پریودیک و شبکه‌بندی نیز یکنواخت در نظر گرفته شده، از روش اف اف تی می‌توان بهره برد، اما از آن جایی که معادله (1) غیرخطی است، استفاده از اف اف تی با خطای آلیاسینگ همراه است. برای حل این مشکل، راه کار پیشنهادی بر پایه به کارگیری روش تاکاگی - ساجینو برای خطی کردن معادله دیفرانسیل مشتق جزئی برگر و به دست آوردن دو زیرسیستم مشتق جزئی خطی استوار است؛ به گونه‌ای که تلفیق فازی آن‌ها به بازیابی دقیق مدل غیرخطی سیستم منجر می‌شود.

معادله (11) که بازنویسی شده (1) است را در نظر بگیرید.

$$\frac{\partial u(x,t)}{\partial t} = -u(x,t) \frac{\partial u(x,t)}{\partial x} + v \frac{\partial^2 u(x,t)}{\partial x^2} + F(x,t) \quad (11)$$

همان‌گونه که مشاهده می‌شود، عبارت نخست سمت راست این معادله غیرخطی است. برای برطرف کردن خطای آلیاسینگ در به کارگیری روش اف اف تی، ابتدا سعی می‌شود با بهره گرفتن از روش تاکاگی - ساجینو این عبارت خطی شود. برای رسیدن به این هدف، بخشی از عبارت غیرخطی مدل به عنوان متغیر تصمیم Z_1 ، به صورت رابطه (12) در نظر گرفته می‌شود.

$$Z_1 = \frac{\partial u(x,t)}{\partial x} \quad (12)$$

برای اساس، رابطه (11) را می‌توان به صورت رابطه (13) بازنویسی کرد.

$$\frac{\partial u(x,t)}{\partial t} = -Z_1 u(x,t) + v \frac{\partial^2 u(x,t)}{\partial x^2} + F(x,t) \quad (13)$$

با توجه به این که سرعت $U(x,t)$ در صورت پایداری سیستم، نسبت به متغیر مکانی X پیوسته است، شرط غیرخطی ناحیه‌ای برای Z_1 برقرار بوده و می‌توان آن را به صورت $Z_1 \in [C_2, C_1]$ بین دو کران بالای C_1 و کران پایین C_2 محدود کرد (شکل ۱)؛ با توجه به اینکه با ترکیب این دو مقدار در هر لحظه می‌توان Z_1 را به صورت دقیق، رابطه (14)، ساخت.

$$Z_1 = C_1 M_1 + C_2 M_2 = \sum_{j=1}^2 C_j M_j \quad (14)$$

M_1 و M_2 بیانگر وزن‌های فازی ترکیب است و فرض می‌شود که به صورت رابطه (15) به هم مربوط باشد.

$$M_1(Z_1(t)) + M_2(Z_1(t)) = 1 \quad (15)$$

برای اساس، این وزن‌ها به صورت روابط (17, 16) محاسبه می‌شود.

$$M_1(Z_1(t)) = \frac{Z_1(t) - C_2}{C_1 - C_2} \quad (16)$$

$$M_2(Z_1(t)) = 1 - M_1(Z_1(t)) \quad (17)$$

1- Mesh

$$\begin{aligned} & -X_k A_{kr}^T - A_{kr} X_k - X_k A_{kj}^T - A_{kj} X_k + M_{kr}^T B_{kr}^T \\ & + B_{kr} M_{kr} + M_{kj}^T B_{kj}^T + B_{kj} M_{kj} - 4\alpha X_k \geq 0, \\ & r < j \text{ such that } h_r \cap h_j \neq \emptyset \end{aligned} \quad (31)$$

در این صورت، بهره‌های کنترل کننده بازخورد حالت فازی برای رابطه (32) خواهد بود.

$$K_{kr} = M_{kr} (X_k)^{-1} \quad (32)$$

اثبات. از آن جا که در اینجا هدف بررسی پایداری داخلی است، ورودی مرجع $y_k^{ref}(t)$ برابر با صفر در نظر گرفته می‌شود. برای این منظور، با فرض مثبت معینی ماتریس متقارن P_k ، کاندید لیپاونوف رابطه (33) را در نظر گرفت.

$$V_k(t) = \hat{U}_k^T(t) P_k \hat{U}_k(t) \quad (33)$$

پایداری نمایی کلی رابطه (26) تضمین می‌شود در صورتی که برای هر $\hat{U}_k(t) \neq 0$ و $\alpha > 0$ ، رابطه (34)، داشته باشیم [13]:

$$\dot{V}_k(t) = \dot{\hat{U}}_k^T(t) P_k \hat{U}_k(t) + \hat{U}_k^T(t) P_k \dot{\hat{U}}_k(t) < -2\alpha V_k(t) \quad (34)$$

با جایگذاری از معادله (26) در رابطه (34)، رابطه (35) را خواهیم داشت:

$$\begin{aligned} \dot{V}(t) &= \sum_{r=1}^2 \sum_{j=1}^2 M_r M_j \dot{\hat{U}}_k^T(t) [(A_{kr} - B_{kr} K_{kj})^T P_k \\ &+ P_k (A_{kr} - B_{kr} K_{kj})] \hat{U}_k(t) \\ &= \sum_{r=1}^2 M_r^2 \dot{\hat{U}}_k^T(t) [G_{rr}^T P_k + P_k G_{rr}] \hat{U}_k(t) \\ &+ \sum_{r=1}^2 \sum_{r < j} 2 M_r M_j \dot{\hat{U}}_k^T(t) [(\frac{G_{rj} + G_{jr}}{2})^T P_k \\ &+ P_k (\frac{G_{rj} + G_{jr}}{2})] \hat{U}_k(t) < -2\alpha \hat{U}_k^T(t) P_k \hat{U}_k(t) \end{aligned} \quad (35)$$

در حالی که $G_{rj} = A_{kr} - B_{kr} K_{kj}$ است. نامساوی (35) برقرار است در صورتی که دو نامساوی روابط (36) و (37) برقرار باشد.

$$(A_{kr} - B_{kr} K_{kr})^T P_k + P_k (A_{kr} - B_{kr} K_{kr}) + 2\alpha P_k < 0 \quad (36)$$

$$\begin{aligned} & (A_{kr} - B_{kr} K_{kj} + A_{kj} - B_{kj} K_{kr})^T P_k \\ & + P_k (A_{kr} - B_{kr} K_{kj} + A_{kj} - B_{kj} K_{kr}) + 4\alpha P_k \leq 0 \end{aligned} \quad (37)$$

با ضرب از چپ-راست طرفین نامساوی‌های روبط (36) و (37) در $X_k = P_k^{-1}$ و سپس در -1 ، همچنین فرض $K_{kr} = M_{kr} X_k^{-1}$ می‌توان به روابط (30) و (31) رسید.

7- روش پیشنهادی برای محاسبه پاسخ معادله برگر

برای شبیه‌سازی معادله برگر، از تبدیل فوریه سریع برای تقریب مشتق‌های فضایی استفاده می‌شود. در این روش، عبارت لرج و نیروی حجمی به راحتی قابل تقریب هستند، اما عبارت غیرخطی جابه‌جایی مشکل ایجاد می‌کند. به همین دلیل عبارت جابه‌جایی به جای فضای فوریه در فضای فیزیکی محاسبه شده است. در هر گام انتگرال‌گیری زمانی، از طریق تبدیل فوریه سریع معکوس (IFFT) می‌توان U را از \hat{U}_k را از $i k \hat{U}_k$ به دست آورد. سپس ضرب را در فضای فیزیکی انجام داده و $V = U \partial U / \partial X$ را محاسبه کرد. آن‌گاه از V تبدیل فوریه سریع گرفت و \hat{V}_k را به دست آورد. \hat{V}_k به دست آمده را در سمت راست معادله برگر قرار داد. به همین دلیل محاسبه عبارت غیرخطی از نظر محاسباتی گران‌تر از محاسبه عبارت خطی است، زیرا در هر گام زمانی نیازمند تبدیل فوریه مستقیم و معکوس است. در حالی که عبارت خطی به‌طور مستقیم به صورت رابطه (38) محاسبه می‌شود.

که در آن $A_{kj} = -v K^2 - C_j$ و $B_{kj} = 1$ است. برای پایدارسازی رابطه (24)، از کنترل کننده توزیع یافته موازی (25) استفاده می‌شود. به این ترتیب، می‌توان معادله سیستم حلقه بسته را در هر نقطه شبکه‌ای به صورت روابط (25) و (26) نوشت.

$$\hat{f}_k = -\sum_{r=1}^2 M_r K_{kr} \hat{U}_k(t) \quad (25)$$

$$\dot{\hat{U}}_k(t) = \sum_{r=1}^2 \sum_{j=1}^2 M_r M_j (A_{kj} - B_{kj} K_{kr}) \hat{U}_k(t) \quad (26)$$

در این رابطه K_{kr} معرف بهره کنترلی متناظر با r^{th} زیرسیستم نقطه شبکه‌ای k^{th} است.

برای ردگیری یک ورودی مرجع، اضافه کردن یک عبارت پیش‌خواراند به ورودی پایدارساز سیستم پیشنهاد می‌شود. برای این منظور، با مشخص بودن ورودی مرجع $U_{ref}(X, t)$ در فضای مکانی مورب بررسی و گرفتن اف تی از آن، می‌توان ضرائب فوریه مطلوب $U_k^{ref}(t)$ متناظر با آن را در اعداد موج مختلف به دست آورد؛ بنابراین سیستم (24) در شرایط تعادلی مطلوب قرار می‌گیرد در صورتی که رابطه (27) ارضاء شود.

$$\begin{bmatrix} 0 \\ U_k^{ref}(t) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} A_k & B_k \\ 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \hat{U}_k^*(t) \\ \hat{f}_k^*(t) \end{bmatrix} \quad (27)$$

پس مقادیر سرعت و ورودی نامی برای این سیستم فازی به صورت رابطه (28) محاسبه می‌شود.

$$\begin{bmatrix} \hat{U}_k^*(t) \\ \hat{f}_k^*(t) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} A_k & B_k \\ 1 & 0 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} 0 \\ U_k^{ref}(t) \end{bmatrix} \quad (28)$$

که در این رابطه $B_k = \sum_{j=1}^2 M_j B_{kj}$ و $A_k = \sum_{j=1}^2 M_j A_{kj}$ است. از سوی دیگر، در حالی که اثبات شده است مدل‌های فازی تاکاگی-ساجینو به صورت بسیار دقیق هرتابع غیرخطی که در شرط غیرخطی ناحیه‌ای صدق می‌کند را تشریح می‌نماید، پس نقطه کار معادله غیرخطی برگر و مدل فازی تاکاگی-ساجینوی آن یکسان است؛ بنابراین ورودی کنترلی به صورت (29) اصلاح می‌شود.

$$\hat{f}_k(t) = -\sum_{r=1}^2 M_r K_{kr} (\hat{U}_k(t) - \hat{U}_k^*(t)) + \hat{f}_k^*(t) \quad (29)$$

ملاحظه 1. با توجه به این که ورودی کنترلی $\hat{f}_k(t)$ در فضای فوریه بیان شده است، با استفاده از تبدیل معکوس (10) به فضای فیزیکی منتقل می‌شود.

6- اثبات پایداری روش کنترلی پیشنهادی

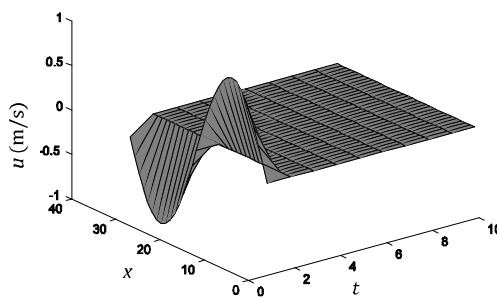
از آن‌جایی که روش تاکاگی-ساجینو به صورت دقیق سیستم غیرخطی را به ترکیبی از زیرسیستم‌های خطی تبدیل کرده و همچنین تبدیل فوریه سریع با دقت بالا نسبت به روش‌های دیگر به حل معادله دیفرانسیل جزئی می‌پردازد، طراحی کنترل کننده برای سیستم‌های (1) و (24) معادل است. در ادامه با استفاده از معیار پایداری لیپاونوف برای سیستم‌های فازی و حل مجموعه‌ای از نامعادله‌های ماتریسی خطی، بهره‌های کنترلی محلی K_{kr} طراحی می‌شود.

قضیه 1. سیستم حلقه بسته (26) با نرخ کاهش α پایدار نمایی کلی است، اگر ماتریس‌های $X_k > 0$ و ماتریس‌های M_{kr} بیازای $\{1, 2, \dots, N\}$ و $j = r = 1, 2$ است.

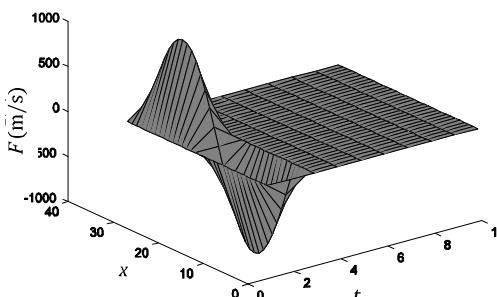
$$-X_k A_{kr}^T - A_{kr} X_k + M_{kr}^T B_{kr}^T + B_{kr} M_{kr} - 2\alpha X_k > 0, \quad (30)$$

خاطر نشان می‌شود که در شکل‌های سهبعدی، t بر حسب گام زمانی و x مشخص کننده نقاط گرهی است.

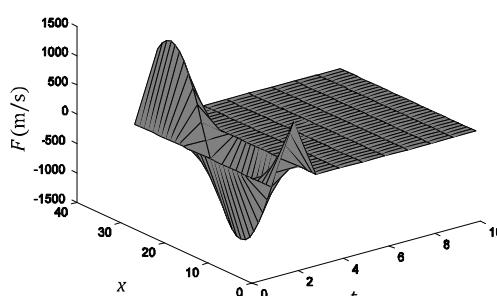
همان‌گونه که در بخش 4 گفته شد، برای رساندن سرعت ($U(X,t)$) به یک مقدار ثابت مطلوب یا ردگیری یکتابع متغیر با زمان، با اضافه کردن یک عبارت پس خوارند به رابطه (25)، ورودی کنترلی به صورت رابطه (29) اصلاح می‌شود. برای نشان دادن کارایی ردگیری یا تنظیم روش پیشنهادی، در شبیه‌سازی دوم هدف رساندن نمایه سرعت از یکتابع سینوسی به یکتابع کسینوسی است. برای این کار، ورودی کنترلی شکل 5 اعمال می‌شود. همچنین همان‌گونه که در شکل 6 دیده می‌شود، شرط $\partial U/\partial X = C_r < 2.5 - 2.5 < \partial U/\partial X = C_r < 2.5$ برای این سیستم برقرار است. شکل 7 نشان می‌دهد که پس از چهار گام زمانی سرعت به نمایه مطلوب می‌رسد.

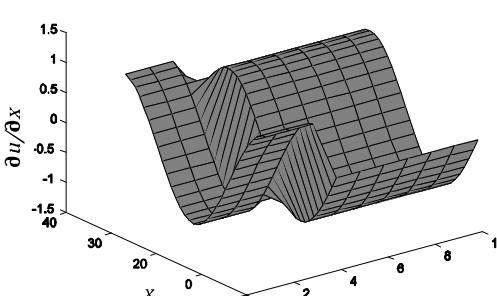
شکل 3 پاسخ سیستم حلقه بسته به شرایط اولیه غیرصفر سینوسی

شکل 4 ورودی پایدارساز اعمال شده برای ایجاد نمایه پایدار شکل 3

شکل 5 ورودی ردگیر اعمال شده در شبیه‌سازی حلقه بسته دوم

شکل 6 نمایش $\partial U/\partial X$ در تغییر نمایه سرعت از سینوسی به کسینوسی

$$\sum_{k=1}^n \frac{d\hat{U}_k}{dt} e^{ikx} = \sum_{k=1}^n \hat{f}_k e^{ikx} - v \sum_{k=1}^n k^2 \hat{U}_k e^{ikx} - \sum_{k=1}^n \hat{V}_k e^{ikx} \quad (38)$$

که با استفاده از خواص سیگما به صورت رابطه (39) داریم:

$$\frac{d\hat{U}_k}{dt} = \hat{f}_k - v k^2 \hat{U}_k - \hat{V}_k \quad (39)$$

سمت چپ معادله با یک روش انتگرال‌گیری زمانی درنظر گرفته می‌شود.

برای نمونه با روش صریح اویلر به صورت رابطه (40) می‌توان نوشت.

$$\frac{\hat{U}_k(t) - \hat{U}_k(t-1)}{dt} = \hat{f}_k - v k^2 \hat{U}_k - \hat{V}_k \quad (40)$$

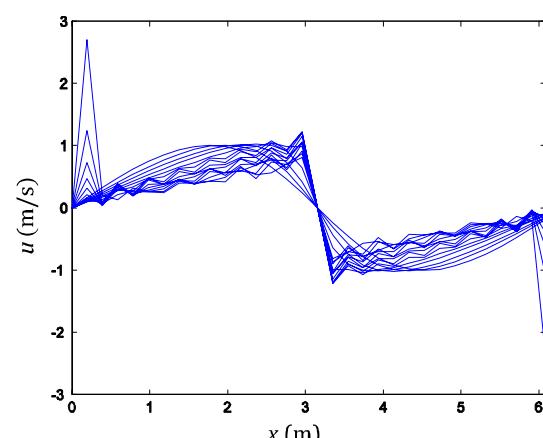
در کار حاضر، از روش صریح رونگه-کوتای مرتبه چهارم برای انتگرال‌گیری زمانی با دقت بالا استفاده شده است. هر گام این روش از چهار زیرگام تشکیل شده که هر کدام از زیرگام‌ها مشابه یک گام صریح اویلر رابطه (40) است.

8- شبیه‌سازی عددی

در این بخش، کارایی روش پیشنهادی به کمک شبیه‌سازی عددی و کنترل رفتار دینامیکی معادله برگر بررسی می‌شود. در اینجا لزجت 7 برابر با 0.0007 گام زمانی برابر با $0/001$ و طول دامنه حل برابر با 2π در نظر گرفته می‌شود. همان‌گونه که در شکل 2 مشاهده می‌شود، سیستم حلقه باز ناپایدار بوده و این مسئله ایجاد موج‌های شوک در میدان سرعت را سبب می‌شود. در ادامه هدف این است که پاسخ معادله برگر از هر بروفاپیل اولیه سرعت به هر بروفاپیل مطلوب، در کمترین زمان ممکن تبدیل شود. در این راستا، اسماوی در پژوهش [4] و وولکوین [10]، روش‌هایی ارائه کردند که در آن‌ها، به ترتیب پس از گذشت حدود سی ثانیه و یک ثانیه، نمایه سرعت به حد مطلوب رسید.

اکنون از روش کنترلی پیشنهادی برای طراحی کنترل کننده‌های پایدارساز و ردگیر استفاده می‌شود. در این راستا، نرخ کاهش α برابر با 1000 و $2.5 < C_r < 2.5$ فرض شده و سپس جعبه ابزار ال-آم-آی نرم‌افزار متلب به کار برده می‌شود. برای نمایش کارایی روش پیشنهادی، چند شبیه‌سازی انجام شده که در ادامه به بررسی آن‌ها پرداخته می‌شود.

در شبیه‌سازی نخست، پایدارسازی یا به صفر رساندن یک نمایه سرعت سینوسی با دوره تناوبی 2π مدنظر است. همان‌گونه که در شکل 3 مشاهده می‌شود، با اعمال ورودی کنترلی نشان داده شده در شکل 4 که براساس معادله (25) ایجاد شده، سرعت پس از گذشت چهار گام زمانی به صفر می‌رسد.

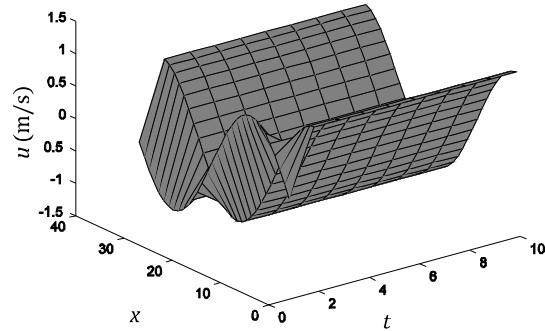
شکل 2 پاسخ سیستم حلقه باز به شرایط اولیه غیرصفر سینوسی

9- نتیجه‌گیری

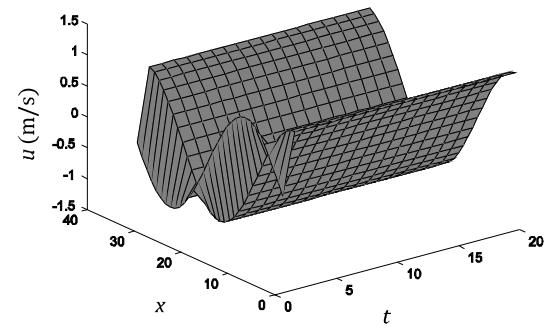
در این مقاله، روشی برای کنترل گستردگی نمایه سرعت در معادله برگر غیرخطی لزج و رساندن آن با هر شرایط اولیه‌ای به شرایط نهایی دلخواه پیشنهاد شده است. این روش، بر مبنای ترکیب روش‌های فاری تاکاگی - ساجینو و تبدیل فوریه سریع استوار است، که به دو معادله مشتق معمولی برای هر نقطه شبکه‌ای منجر می‌شود. سپس برای پایدارسازی دینامیک هر کدام از این نقاط، از روش جبران‌سازی توزیع یافته موازی استفاده می‌شود. پایداری روش کنترلی پیشنهادی با استفاده از قضیه دوم لیاپانوف برای سیستم‌های فازی اثبات شده و برآن اساس بهره‌های کنترلی پایدارساز طراحی شده‌اند. شبیه‌سازی‌های عددی کارایی روش پیشنهادی نسبت به پژوهش‌های همانند را نشان می‌دهد، که از آن جمله می‌توان به مشخصه‌های بهتر پاسخ گذرا، خطای حالت ماندگار کوچک و مقاوم بودن نسبی آن در مقابل نویزهای اندازه‌گیری اشاره کرد.

10- مراجع

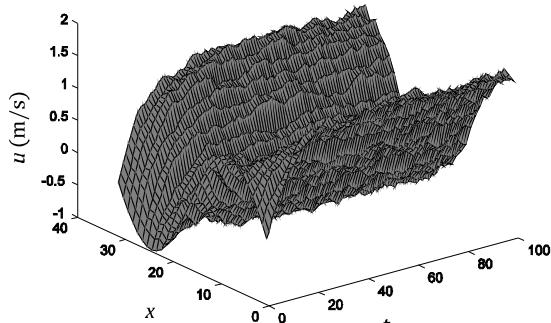
- [1] H. Emdad, A. R. Mostofizadeh, S. A. Mousavini, Optimal control of vortex shedding around square cylinder via reduced order model, *Modares Mechanical Engineering*, pp. 53-55, 1391.(In Persian)
- [2] J. Baker, A. Armaou, P. D. Christofides, Nonlinear control of incompressible fluid flow: application to Burgers equation and 2d channel flow, *Journal of Mathematical Analysis and Applications*, vol. 252, pp. 230-255, 2000.
- [3] H. M. Park, Y. D. Jang, Control of Burgers equation by means of mode reduction, *International Journal of Engineering Science*, vol. 38, pp. 275-805, 2003.
- [4] N. Smaoui, Boundary and distributed control of the viscous Burger equation, *Journal of Computational and Applied Mathematics*, Vol. 182, pp. 91-104, 2005.
- [5] S. M. Hashemi, H. Werner, Gain-scheduled controller synthesis for a nonlinear PDE, *International Journal of Control*, vol. 85, pp. 88-97, 2012.
- [6] K. Kunisch, S. Volkwein, Control of the Burgers equation by a reduced-order approach using proper orthogonal decomposition, *Journal of Optimization Theory and Applications*, vol. 102, pp. 345-371, 1999.
- [7] K. Kunisch, L. Xie, POD-based feedback control of the Burgers equation by solving the evolutionary HJB equation, *Computers and Mathematics with Applications*, vol. 49, pp. 1113-1126, 2005.
- [8] M. Hinze, S. Volkwein, Analysis of instantaneous control for the Burgers equation, *Nonlinear Analysis*, vol. 50, pp. 1-26, 2002.
- [9] B. B. King, D. A. Kreuger, Burgers' equation: Galerkin least-squares approximations and feedback control, *Mathematical and Computer Modelling*, vol. 38, pp. 1075-1085, 2003.
- [10] S. Volkwein, Distributed control problems for the Burgers equation, *Computational Optimization and Applications*, vol. 18, pp. 115-140, 2001.
- [11] S. Gorner, P. Benner, MPC for the Burgers equation based on an LQG design, *Proceedings of Applied Mathematics and Mechanics*, vol. 6, pp. 781-782, 2006.
- [12] T. Takagi, M. Sugeno, Fuzzy identification of systems and its applications to modeling and control, *IEEE Transactions on Systems, Man, and Cybernetics*, vol. 15, pp. 116-132, 1985.
- [13] K. Tanaka, H. Wang, *Fuzzy Control Systems Design and Analysis: A Linear Matrix Inequality Approach*, Wiley, 2001.
- [14] M. Seidi, A. H. Markazi, Performance-oriented parallel distributed compensation, *Journal of the Franklin Institute*, vol. 348, no. 7, pp. 1231-1244, 2011.
- [15] P. Moin, *Fundamentals of Engineering Numerical Analysis*, Cambridge, Cambridge University Press, 2010.

شکل 7 نمایش چگونگی تغییر نمایه سرعت از سینوسی به کسینوسی

شکل 8 نمایش چگونگی تغییر نمایه سرعت از سینوسی به کسینوسی در حالت نامعینی مقدار دقیق لزجت

شکل 9 نمایش چگونگی تغییر نمایه سرعت از سینوسی به کسینوسی در حالت وجود نویز اندازه‌گیری

در شبیه‌سازی بعد، مقاوم بودن کنترل کننده در برابر عدم‌قطعیت‌های مدل‌سازی بررسی می‌شود. برای این منظور فرض می‌شود کنترل کننده طراحی شده در این بخش به معادله برگر با $0 \leq v \leq 1$ اعمال شود. همان‌گونه که در شکل 8 نشان داده شده است، روش پیشنهادی در مقابل این عدم قطعیت نیز حواب خوبی دارد.

در شبیه‌سازی آخر، برای نشان دادن مقاوم بودن نسبی روش پیشنهادی در مقابل نویز حساسه‌ها، فرض می‌شود که نویزی با دامنه $0/1$ در اندازه‌گیری سرعت هر نقطه شبکه‌ای وجود داشته باشد. همان‌گونه که در شکل 9 آشکار است، روش پیشنهادی با وجود این نویز نیز تا حدی قادر به رساندن نمایه سرعت به حد مطلوب است.